

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ  
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТУ,  
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**Матеріали  
Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів,  
аспірантів та молодих учених**

м. Миколаїв, 28–29 жовтня 2021 року

***Редакційна колегія:***

Адаменко О. О., канд. пед. наук, доцент кафедри ТООПС  
Бірюк С. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ТООПС  
Деркач В. М., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ФВС  
Марцінковський І. Б., канд. мед. наук, доцент кафедри ТООПС  
Сокол О. В., доцент кафедри ФВС  
Савіна О. Ю., канд. техн. наук, доцент кафедри ФВС  
Челушкіна М. В., провідний фахівець кафедри ТООПС

***Головний редактор:***

Кувалдіна О. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент,  
завідувач кафедри ТООПС

*Матеріали надруковані в авторській редакції.*

*За зміст матеріалів і достовірність наведених даних  
несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.*

**Актуальні** проблеми спорту, фізичного виховання, здоров'я людини :  
А 43 матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів  
та молодих учених, 28–29 жовтня 2021 року. – Миколаїв: НУК імені адмірала  
Макарова, 2021. – 318 с.

ISBN 978-966-321-436-8

У збірнику представлено тези за напрямками роботи конференції:  
"Олімпійський рух, олімпійська освіта: історія проблеми, можливості";  
"Олімпійський та професійний спорт: проблеми та перспективи розвитку";  
"Фізичний стан, контроль фізичної підготовки та успішності фізичного  
виховання"; "Адаптивна фізична культура і спорт"; "Розвиток Wellness-індустрії  
в Україні та світі". Матеріали конференції становлять науковий інтерес для  
науково-педагогічних працівників, тренерів, спортсменів, викладачів, наукових  
співробітників.

### Список використаних джерел

1. Енциклопедія Олімпійського спорту в запитаннях і відповідях: Булатова М. М.: Київ, 2009.
2. Олімпійська спадщина України: художній альбом / М. М. Булатова. – К.: Олімп. л-ра, 2017. – Кн. 2.

### ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАРОДЖЕННЯ ФУТБОЛУ

Гришин О. Є., Марцінковський І. Б.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Миколаїв

**Вступ.** У сучасних навчально-методичних посібниках і підручниках з футболу недостатньо приділено уваги історії розвитку футболу, зокрема його зародженню. Адже є багато версій виникнення футболу та чимало країн присвоюють собі звання засновника футболу.

**Метою дослідження** стало встановити, де ж саме зародився футбол та набув того вигляду, який змушує мільйони глядачів завмирати перед екранами телевізорів та на стадіонах.

**Аналіз останніх публікацій та виклад основного матеріалу.** Результати досліджень останніх років вказують на те, що футбол стрімко розвивається, вносяться нові поправки правил. Проте, яким був футбол на початку свого розвитку, де народився та як починав свій шлях до популярності, знають не всі.

Чимало країн (Китай, Японія, Греція, Італія) оголошують себе засновниками футболу, оскільки у давнину люди грали в ігри з м'ячем. Проте претенденти на заснування гри не можуть підтвердити їх продовження до новітньої історії. Загальновідомо, що у сучасний футбол грають за правилами запровадженими англійцями, футбол постав на традиціях давніх ігор з м'ячем, а батьківщиною його є, безперечно, Англія [3; 4].

Зазвичай у футбол грала переважно молодь. На початку XIX ст. він був уведений до шкільних навчальних програм, але ще не існувало єдиних правил гри. Одні правила допускали ведення і передачу м'яча руками, інші – ні. В одних правилах дозволялося штовхати, робити підсікання і бити суперника по ногах, в інших це було заборонено. Незрозумілість правил призводила до суперечок між учасниками змагань [3; 4].

У 1847 році грали, зокрема, за ітонськими правилами гри, в яких було визначено положення «поза грою» – sneaking, коли перед гравцем троє чи менше суперників, а м'яч позаду гравця [3].

Джон Чарльз Трінг (11 червня 1824р. – 3 жовтня 1909р.) у минулому футболіст Кембриджського університету, грав за команду школи Шрюсбері, став автором перших виданих правил гри у футбол. Організував зустріч з представниками приватних шкіл, щоб сформулювати і прийняти перші єдині

правила гри у футбол, які пізніше назвали «Кембриджськими правилами». У 1862 р. вперше видав правила гри у футбол, які назвав «Найпростіша гра».

На початку регбі й футболу м'яч виготовляли із сечових міхурів тварин [1]. Англієць Річард Ліндон у 1862 р. створив першу надувну гумову футбольну камеру, що зумовило промислове виготовлення м'ячів, та винайшов насос [3; 6].

Перший у світі англійський футбольний клуб «Шеффілд» з однойменного містечка було засновано у 1857 р. Сьогодні він грає у 8-му за рівнем дивізіоні Англії. «Форест клуб» з'явився 1859 р. в містечку Спінг, поблизу Лондона. Загалом найстарішими є клуби «Барнс», «Блекхет», «Кристал Пелас», «Кільбурн», «Крузейдер» [3; 4].

У 1863 році Ебенізер Кобб Морлі опублікував статтю з пропозицією створити керівний орган футболу. Ідею Морлі підтримали керівники інших футбольних клубів [3; 4]. 26 жовтня 1863 р. представники футбольних клубів зустрілися в «Таверні Каменярів» у Ковент Гардені. Це було перше засідання Англійської футбольної асоціації (ФА) першого офіційного футбольного органу. Учасники цієї зустрічі звернулися із закликом до представників інших приватних шкіл Англії приєднатися до асоціації. Усього відбулося 6 засідань учасників ФА у період від жовтня до грудня 1863 р. [3; 4]. За результатами заключної зустрічі ФА опублікувала Правила гри у футбол – перший детальний набір правил з 13 пунктів [3; 4].

Установлені ФА Англії правила негайно набули чинності. Клуби «Шеффілд» та «Ноттінгем» проводили щорічні змагання за правилами ФА. Упродовж наступних двох років приєдналися клуби «Честерфілд» і «Стоук». До того часу команди визначилися з кількістю футболістів (по 11 в кожній команді), грали кулястим м'ячем (на відміну від регбі). Згодом ввели заборону на гру руками, за винятком одного гравця в кожній команді – воротаря. За десять років існування ФА до неї увійшло тільки 18 клубів, що свідчить про нелегкий шлях здобуття популярності футболу [3; 4].

#### **Висновки:**

1. Проведене дослідження дозволило з'ясувати початки зародження футболу, який пройшов шлях удосконалення правил та умов гри до сучасних загальновизнаних в усьому світі.

2. Захоплююча гра з конкретними правилами та умовами гри дозволила її поширення на різних континентах, а також зробили ширшу популяризацію серед його уболівальників.

#### **Література**

1. Ріпак І. М. Футбол: навч. посіб. / І. М. Ріпак. – Львів: Ліга – Прес, 2010. – 226 с.

2. Соломонко В. В. Футбол: [підр. для студ. вищ. навч. закл. фізичного виховання і спорту ] Соломоко В. В., Лисенчук Г.А., Соломоко О. В. – Вид. 2-ге, випр. І доповн. – Київ: Олімпійська література, 2005. – С. 8–21.
3. Уилсон М. Американские учёные и изобретатели / Уилсон М пер. с англ. В. Рамзеса; под ред. Н. Терновой – Москва: Знание, 1975. – С. 35–42.
4. Франков А. В. – Харків: Фактор, 2009. – 192 с. іл.
5. Cox R. Encyclopedia of British Football / Cox, Richard; Russell, Dave; Vamplew, Wray. – Routledge, 2002.
6. Callen A. The Art of Impressionism: How Impressionism Changed the Art World. Yale University Press, 2000, Electronic resource / Callen A. – Access mode: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (date of appeal 04.08.2015).
7. Matthews T. The Legends of Aston Villa / Matthews Tony. – Breedon Books Publishing Co. Ltd., 2007.

## **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ В ЮНАЦЬКОМУ ТЕНІСІ НАСТІЛЬНОМУ В УКРАЇНІ**

**Спіфанцева А. Д., Петренко Г. В.**

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ

**Актуальність.** Особливості підготовки в юнацькому спорті визначаються специфікою сфери спортивної діяльності в цілому, специфікою обраного виду спорту. Підготовка в тенісі настільному може успішно здійснюватися тільки при вирішенні нерозривно пов'язаних між собою завдань та обліку всіх системоутворюючих факторів: управління, планування, кадрів, інформаційного, наукового, медичного та матеріально-технічного забезпечення, фінансування, відбору та орієнтації, обліку усіх факторів тренувального та змагального процесів та ін. На етапі попередньої та спеціалізованої базової підготовки підвищується не так значення окремих компонентів, скільки їх взаємозв'язок, підпорядкування досягненню основної мети – підготовки тенісистів, здатних конкурувати з найсильнішими спортсменами світу [1].

**Мета дослідження** – аналіз організаційно-управлінських основ підготовки вихованців в тенісі настільному на етапах попередньої та спеціалізованої базової підготовки в Україні.

**Методи та організація дослідження:** теоретичний аналіз і узагальнення наукових джерел, Інтернет ресурсів; спостереження; аналіз статистичних даних змагальної діяльності вихованців в тенісі настільному.

**Результати дослідження та їх обговорення.** Завдання, що виникають у процесі спортивного тренування, конкретизуються стосовно однорідних груп спортсменів, команд, окремих спортсменів з урахуванням етапу багаторічної підготовки, типу занять, рівня спортивної майстерності, стану здоров'я, підготовленості та інших причин [2].